

A SZOCIALISTA ORSZÁGOK EGYÜTTMŰKÖDÉSE A TÁJÉKOZTATÁS TERÜLETÉN

SZUMAROKOV, L. N.—POLUSKIN, V. A.

A szerzők Szotrudnicesztvo szocialiszticeszkih sztran v oblaszti informacionnoj dejatel'noszti c. cikkét (Naucsno-tehnicceszkaja informacija, 1.szer. 1977. 11–12.no. 74–78.p.) FUTALA Tibor tömörítette.

A szocialista országok tervszerű és sokoldalú tájékoztatási együttműködése fokozatosan bontakozott ki. 1956-ban Prágában, 1961-ben pedig Berlinben gyűltek össze az érintett országok információs vezető szerveinek képviselői, hogy felvázolják az együttműködés koncepcióját. 1962-ben létrejött a KGST országok tudományos és műszaki kutatásait koordináló állandó bizottság, majd ennek keretében a tudományos-műszaki tájékoztatás kérdéseit gondozó állandó munkabizottság. 1969 februárjában működni kezd a NTMIK (Nemzetközi Tudományos és Műszaki Információs Központ). 1971 és 1975 között rendre-sorra születnek meg a NTMIR (Nemzetközi Tudományos és Műszaki Információs Rendszer) egyes részrendszerei.

A NTMIR kifejlesztésével kapcsolatos munkákban több mint 200 nemzeti információs szerv vett részt. Az illetékes KGST-szervek jóváhagyták a NTMIR 1990-ig történő fejlesztésének prognózisát, illetve 1976 és 1985 közötti fejlesztésének hosszútávú programját.

Jelenleg a NTMIR-en belül hét nemzetközi szakosított információs rendszer működik (K+F jelentések, publikált dokumentumok, ipari katalógusok, szabadalmak, tudományos-műszaki fordítások, tudományos-műszaki filmek, periodikumok regisztrálása). E rendszerek mindegyike létrehozta a maga nyilvántartásait és tájékoztató kiadványait. Munkájukban mind jelentősebb szerepet játszik az új technika (számítógép, távközlés, reprográfia).

Az immár működő ágazati információs rendszerek száma — 17. Újabb rendszerek kialakítása a tervezés stádiumában van. Az ágazati rendszerekben ugyancsak nagy szerepet játszik a korszerű technika. Ennek bázisán ezek a rendszerek faktográfiai információs bázisok és adatbankok létrehozására törekszenek. Különös feladatuknak tekintik a KGST-szervek és a nemzeti kormányzati szervek megfelelő információ-ellátásának a biztosítását.

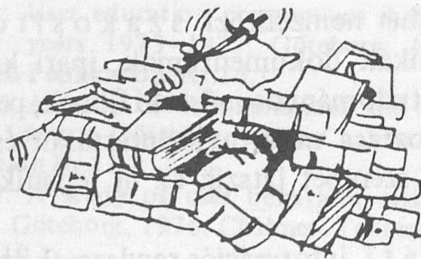
A NTMIK-ban négy irányban munkálkodnak a NTMIR kiteljesítésén és továbbfejlesztésén. Az első irány az ágazati és a szakosított információs rendszerek fejlesztésének koordinálásával, illetve együttműködésének elősegítésével foglalkozik. További cél

az információs munka koordinálására kijelölt központok működésének elősegítése. A második irány a NTMIK-be beáramló információs bázisok és források további feldolgozásának és felhasználásának problémáit van hivatva megoldani. A harmadik irány rendszerelemzéseket végez, általánosítja a felhalmozódott tapasztalatokat, az elméleti alapok továbbfejlesztésén munkálkodik, elősegíti a szervezési, jogi és szabványosítási feladatok megoldását. A negyedik irány a korszerű információs technika és technológia fejlesztéséért és bevezetéséért felelős.

A tervezett munkálatok mind a négy irányban jól haladnak: a NTMIR operativitásának és hatékonyságának gyorsütemű fokozásával kecsegtetnek. Pedig ezek egytől-egyig igen bonyolult munkálatok, amit a következő néhány konkrét példa is jól érzékeltet: a kompatibilitás megteremtése szabványok, normatívák és módszertani anyagok kiadása útján; a NTMIR kompatibilis információkereső nyelveinek kimunkálása; automatizált információkereső rendszerek kifejlesztése; komplex információs bázisok kialakítása az egyes ágazatokban; hosszútávú együttműködési programok készítése.

És eközben – természetesen – folyamatosan működtetni kell a rendszer kiépült alrendszerait, azaz olyan módon irányítani és orientálni őket, hogy jelenlegi állapotukhoz mérten a legnagyobb hatékonysággal álljanak az érintett országok kutatási és fejlesztési feladatainak szolgálatára.

A NTMIK munkájához nélkülözhetetlen segítséget nyújtanak a nemzeti információs szervek. Közülük a magyarok sem hiányzanak.



A Chalmers University of Technology
könyvtárának útmutatójából